

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*

ธีรวัฒน์ บุญประสิทธิ์^{1*} พัชราภา ตันติชูเวช²

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

*Corresponding author e-mail: teerawat.bu@ku.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 2) เสนอแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 132 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 เป็นข้อคำถามที่ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.67 - 1.00 โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974 และแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีแนวทาง ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) การเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาผ่านหลายช่องทาง 3) ใช้การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา 4) วางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยผ่านเครื่องมือในวิเคราะห์ 5) เลือกใช้วิธีและเครื่องมือเก็บข้อมูลที่หลากหลาย 6) คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7) จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน 8) การติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ผ่านการกำกับ นิเทศ และตรวจสอบอย่างเป็นระบบ 9) การเผยแพร่ผลการประเมินตนเองควรใช้ช่องทางที่หลากหลาย

คำสำคัญ: ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา; กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4; การประเมินคุณภาพ

* Received: 28 February 2025, Revised: 9 April 2025, Accepted: 10 April 2025

The Operation of Internal Quality Assurance in Educational Institutions, Kamphaeng Saen4 School Group, under the Primary Education Service Area Office Nakhon Pathom Area 1

Teerawat Bunprasit^{1*} Patcharapa Tantichuwet²

¹Master of Education student in Educational Administration, Kasetsart University

²Lecturer at the Faculty of Education and Development Sciences, Kasetsart University

*Corresponding author e-mail: teerawat.bu@ku.th

ABSTRACT

This research aims to: 1) study the implementation of internal quality assurance in educational institutions and 2) propose guidelines for improving internal quality assurance within the Kamphaeng Saen4 school group under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of 132 school administrators and teachers, determined using Krejcie and Morgan's sample size table. Key informants included 5 school administrators. The research instruments included a rating scale questionnaire on the implementation of internal quality assurance in the Kamphaeng Saen4 school group, with content validity indices ranging from 0.67 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.974. Additionally, a structured interview was used to gather insights on the development of internal quality assurance practices. The data were analyzed using percentages, means, standard deviations, and content analysis. The findings revealed that the overall implementation of internal quality assurance in the Kamphaeng Saen4 school group was at the highest level. The proposed guidelines for improving internal quality assurance in educational institutions are as follows: 1) Appoint a committee to establish educational standards. 2) Disseminate educational standards through multiple channels. 3) Utilize SWOT analysis (Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats) to determine the institution's strategic direction. 4) Develop an education quality improvement plan using analytical tools. 5) Employ diverse methods and tools for data collection. 6) Ensure that the institution's internal quality assessment committee includes relevant stakeholders. 7) Align education management with societal needs and integrate technology into teaching and learning. 8) Monitor and evaluate implementation through systematic supervision, inspection, and assessment. 9) Use multiple channels to disseminate self-assessment results.

Keywords: Internal quality assurance in educational institutions; Kamphaeng Saen4 school group; Quality assessment

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในศตวรรษที่ 21 ทั่วโลกให้ความสำคัญกับการยกระดับระบบการศึกษา เพื่อให้บุคลากรสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา โดยพิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนของครู และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสที่เท่าเทียมในการพัฒนาคุณภาพ โดยช่วยให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถใช้เกณฑ์เดียวกันเป็นแนวทางในการประเมินและพัฒนาอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังเป็นกลไกในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาตามแนวทางที่กำหนดไว้ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) อีกทั้ง มาตรฐานการศึกษายังมาพร้อมกับตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ ระบบการประกันคุณภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็นประกันคุณภาพภายในและภายนอก

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยมีระบบควบคุมและกลไกตรวจสอบคุณภาพที่สถานศึกษานำมาใช้ดำเนินการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) การประกันคุณภาพการศึกษาไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานของสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น การกำหนดเกณฑ์คุณภาพ การติดตามและวิเคราะห์ผลลัพธ์ทางการศึกษา และการประเมินกระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาเชิงระบบและสนับสนุนให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 กำหนดให้มี ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการยกระดับมาตรฐาน และคุณภาพของการศึกษาทุกระดับ แบ่งเป็น การประกันคุณภาพภายใน และ การประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยการประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพภายในองค์กรของตน ส่วนการประกันคุณภาพภายนอกเป็นกระบวนการที่ดำเนินการโดยหน่วยงานภายนอกเพื่อตรวจสอบและประเมินมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ มาตรา 48 ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดต้องมีการประกันคุณภาพฯ อย่างต่อเนื่อง โดยต้องจัดทำรายงานประจำปีเพื่อนำเสนอแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและรับรองคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา 2) วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด 3) ดำเนินการตามแผนพัฒนา ด้วยกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ 4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงาน 5) ติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง และ 6) การจัดส่งรายงานผลการประเมินการศึกษาไปยังหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลทุกปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) โดยในส่วนของ สพพ.นครปฐม เขต 1 มีบทบาทสำคัญในการ

ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือสถานศึกษา 121 แห่งในพื้นที่ที่สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแผนและมาตรฐานที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายงานการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report, SAR) ปีการศึกษา 2564 ของสถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของ สพป.นครปฐม เขต 1 มีโรงเรียนในกลุ่มที่ขาดความพร้อมด้านกายภาพ บุคลากร และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก แหล่งเรียนรู้ภายในที่เอื้อต่อการเรียนรู้ไม่เหมาะสม และมีสื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนน้อย ด้านบุคลากร มีความพร้อมระดับปานกลาง โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาปฏิบัติงานครบทุกแห่ง มีครูครบทุกระดับชั้น แต่ไม่ครบทุกรายวิชา ครูเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา แต่ไม่เป็นระบบ ไม่นำผลไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงาน จำนวน 65 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 53.71 ซึ่งโรงเรียนในกลุ่มกำแพงแสน4 ได้อยู่ในกลุ่มนี้ทั้งหมด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2564) และในรายงานการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report, SAR) ปีการศึกษา 2565 สถานศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของ สพป.นครปฐม เขต 1 โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 จำนวน 11 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านสามัคคี โรงเรียนประถมฐานบินกำแพงแสน โรงเรียนวัดปทุมทองสุทธาราม โรงเรียนวัดโพธิ์งาม โรงเรียนวัดทะเลบก โรงเรียนวัดสระสี่มุม โรงเรียนบ้านหนองพงนก โรงเรียนวัดดอนเตาอิฐ โรงเรียนบ้านหนองพงเล็ก โรงเรียนวัดราษฎร์วราราม โรงเรียนวัดท่าเสา ยกเว้นโรงเรียนวัดห้วยม่วง มีการพัฒนาขึ้นจากปีการศึกษา 2564 เป็นกลุ่มสถานศึกษาที่มีความพร้อมทางด้านกายภาพ บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง และมีเพียงพอได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและหน่วยงานภายนอกเพียงพอ กระบวนการบริหาร การจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนยังมีคุณภาพบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2565)

จากรายงานการสังเคราะห์การประเมินตนเอง (Self-Assessment Report, SAR) ปีการศึกษา 2565 ของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 ภายใต้การกำกับดูแลของ สพป.นครปฐม เขต 1 พบว่ามีการพัฒนาขึ้นในทุกด้านเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2564 ทั้งในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ ปีการศึกษา 2564 กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 ถูกจัดอยู่ในกลุ่ม YNY ซึ่งหมายถึงกลุ่มที่มีความพร้อมในด้านปัจจัยนำเข้า แต่ยังไม่สามารถดำเนินงานด้านกระบวนการได้ตามมาตรฐาน แม้ว่าผลลัพธ์จะบรรลุเป้าหมายก็ตาม แต่ในปีการศึกษา 2565 โรงเรียนได้รับการยกระดับขึ้นเป็นกลุ่ม YYY ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมทั้งด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2565) จากการพัฒนาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยหรือแนวทางที่ส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัด

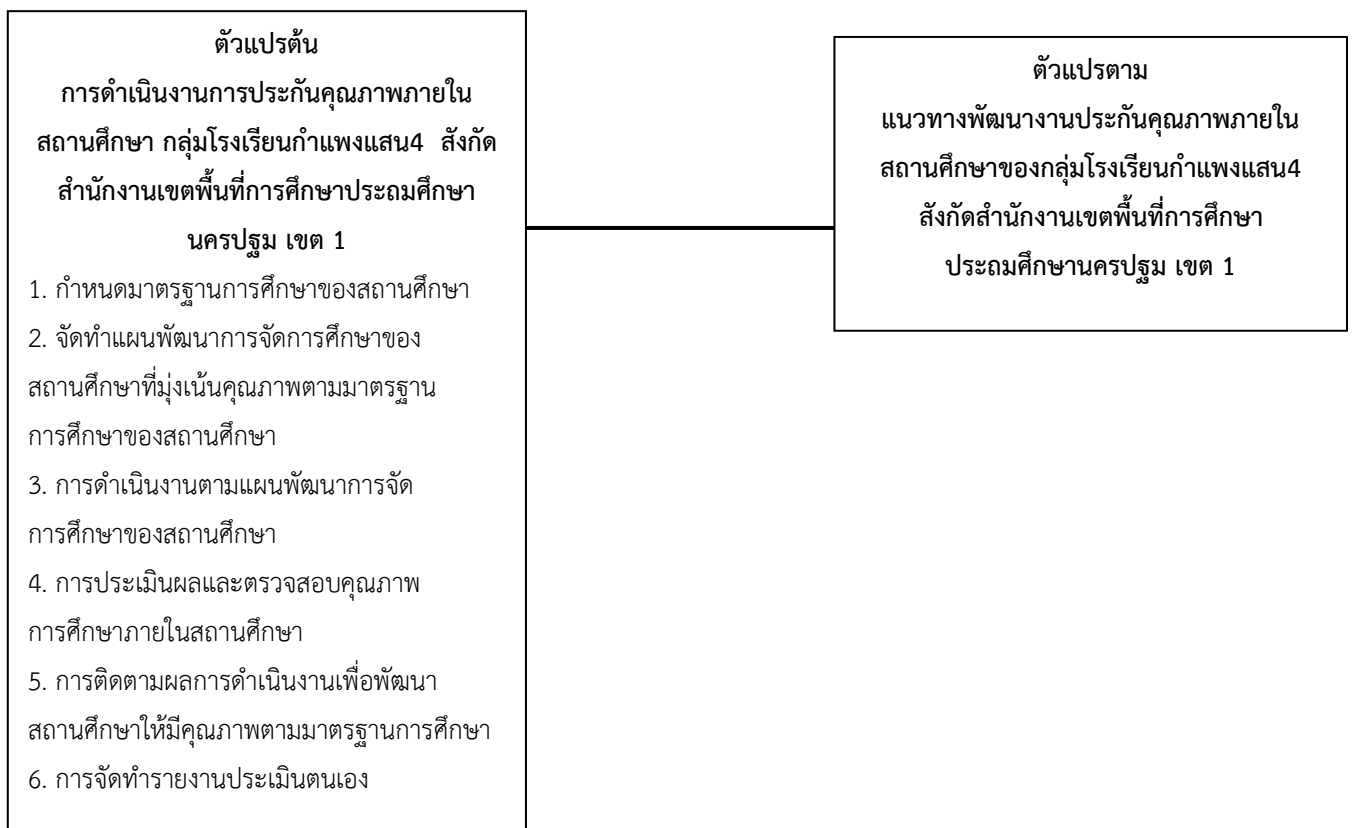
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 ภายใต้การกำกับดูแลของ สพป.นครปฐม เขต 1 สรุปลงกรอบแนวคิดตามแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ตามกรอบการวิจัยตามตัวแปรต้น ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียน
กำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 ภายใต้การ
กำกับดูแลของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 รวม 195 คน (สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2567)

1.2 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and
Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 จำนวน 132 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียน
กำแพงแสน 4 ภายใต้การกำกับดูแลของ สพพ.นครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดกฎกระทรวงการ
ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่ง เพศอายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานที่
ทำงาน และขนาดของโรงเรียน และตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 จำนวน 6 ด้าน มีข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของแบบสอบถาม
สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4

3.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
วิเคราะห์ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า 0.67 - 1.00

3.3 ทดลองใช้แบบสอบถามกับ กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้ง
ฉบับ โดยการวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.974
และใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ผ่าน Google Forms

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูล แล้วส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google
Forms) ไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง

4.2 รวบรวมและตรวจสอบแบบสอบถามที่ตอบกลับมา จำนวน 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
94.70

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน ทั้งหมด 12 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) (สุทธิวรณ ตันติรัตนาวงค์ และคนอื่น, 2553) จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติตามที่กำหนด ดังนี้

1) ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการในโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดกลาง โดยทำหน้าที่เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี หรือดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในโรงเรียนขนาดเล็ก ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างน้อย 3 ปี

2) มีผลการประเมินการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดีขึ้นในปีการศึกษา 2565 เทียบกับปีการศึกษา 2564 ในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลาง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 โดยอ้างอิงผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 ครอบคลุม 6 ด้าน

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ศึกษาแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อกำหนดขอบเขตและแนวทางสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 โดยใช้ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดในแต่ละด้านเป็นแนวทางกำหนดคำถาม ร่างแบบสัมภาษณ์ โดยอ้างอิงงานวิจัยและข้อมูลที่ศึกษา จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูล และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 ท่าน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 จัดทำเอกสารสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พร้อมตรวจสอบความถูกต้อง กำหนดประเด็นหลักเกี่ยวกับแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์แนวโน้ม ข้อค้นพบ และปัญหาพร้อมเปรียบเทียบข้อมูลในแต่ละด้าน และสรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา โดยเน้นแนวทางพัฒนา และส่งเสริมงานประกันคุณภาพ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

ตารางที่ 1 แสดงผลค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนตามมาตรฐาน (S.D.) และระดับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม

(n = 125)

ด้าน	การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	ลำดับ ค่าเฉลี่ย
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.58	0.03	มากที่สุด	3
2	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา	4.59	0.07	มากที่สุด	2
3	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.51	0.02	มากที่สุด	5
4	การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	4.62	0.01	มากที่สุด	1
5	การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.55	0.02	มากที่สุด	4
6	การจัดทำรายงานประเมินตนเอง	4.59	0.03	มากที่สุด	2
รวม		4.57	0.02	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.02) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับจากการแสดงผลค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.01) รองลงมาคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.07) เท่ากันกับ ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเอง ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.03) และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.03) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.02)

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลจากระยะที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.59) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน คัดเลือกผู้มีความรู้ความเข้าใจในบริบทของสถานศึกษา ใช้แนวทางที่เป็นระบบ คัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของโรงเรียน และมีคุณวุฒิทางการศึกษา เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “แนวทางในการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในสถานศึกษา คือ การรับผิดชอบร่วมกัน การจัดการศึกษาหรือพัฒนาคุณภาพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การมีบทบาทหรือการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ตัวแทนผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568 และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษา เผยแพร่และแจ้งให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบด้วยรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.66) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเผยแพร่มาตรฐานการศึกษา ดำเนินการผ่านหลายช่องทาง ทั้งการประชุมชี้แจงบุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก (Facebook) และกลุ่มไลน์ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึงและสามารถนำไปใช้พัฒนาโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “ประกาศตามกฎกระทรวงและผ่านทางช่องทางออนไลน์ของสถานศึกษา ได้แก่ เว็บไซต์ของโรงเรียน เฟซบุ๊ก (Facebook) และกลุ่มไลน์ จัดประชุมชี้แจงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2568

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผลจากระยะที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษากำหนดทิศทางของสถานศึกษาประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.54) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพภายในด้านจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา สภาพภายนอกด้านโอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษานั้นมีการวิเคราะห์หลายแนวทาง เช่น SWOT Analysis / TOWS Matrix เป็นต้น ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.67) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ ใช้ SWOT Analysis / TOWS Matrix ในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท เน้นการมีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อให้สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นภายใต้การกำกับดูแลกระบวนการนี้เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและตรงตามบริบทของสถานศึกษา ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “การกำหนดทิศทางวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยการศึกษาสภาพบริบทของสถานศึกษา สภาพปัญหาจุดเด่น จุดด้อย การวิเคราะห์ SWOT analysis รวมทั้ง

ความต้องการของชุมชนและที่สำคัญต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงและหน่วยงานต้นสังกัด คือ สพฐ. และ สพป.นครปฐม เขต 1” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568

3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผลจากระยะที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.60) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ วางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา อิงบริบทและนโยบาย โดยผ่านเครื่องมือในวิเคราะห์ ส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการ PDCA ในการประเมินสภาพแวดล้อมและความพร้อมของสถานศึกษาอย่างละเอียด ทำให้สามารถวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ได้อย่างเป็นระบบ ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “แนวทางในการวางแผนในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษา คือ ความชัดเจนเหมาะสมและสามารถดำเนินการพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างเป็นระบบ ทั้งยังต้องสร้างความเข้าใจสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตรงกันทุกขั้นตอนโดยใช้วงจรคุณภาพการบริหารงานเชิงระบบ” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาคุณภาพสำหรับนำมาวิเคราะห์แปลผล ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.66) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ เลือกใช้วิธีและเครื่องมือเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและละเอียดจากหลายมุมมอง ข้อมูลเชิงคุณภาพที่มาจากการสัมภาษณ์และการสังเกต ทำให้ทราบความคิดเห็นและประสบการณ์ของบุคลากรในสถานศึกษา ในขณะที่ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ระบบดิจิทัลและข้อมูลย้อนหลัง ทำให้เห็นภาพรวมและแนวโน้มการพัฒนาของสถานศึกษา ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “เลือกเครื่องมือที่หลากหลายตามสภาพและบริบทของผู้ให้ข้อมูล เช่น จากการสังเกต การสัมภาษณ์ แบบประเมินความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะเชิงบวกและเชิงลบ นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาหารรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาพัฒนาต่อไป” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2568

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผลจากระยะที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.60) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการบริหารงาน โดยต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การบริหารงาน และกระบวนการเรียนรู้ การประเมินคุณภาพภายในควรสะท้อนสภาพที่แท้จริงของสถานศึกษา และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้

พัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นอกจากนี้ คณะกรรมการควรพิจารณาตัวชี้วัดต่างๆ ทั้งจากการประเมินภายในและภายนอก เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “คณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จะต้องมีความสมบูรณ์ ดังต่อไปนี้ ได้แก่ คุณวุฒิทางการศึกษามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาและเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2568 และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครองชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนสังคมและประเทศชาติ ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.57$) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนการสอน โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนผ่านการประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานที่ชัดเจน พร้อมติดตามผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนการสอน เช่น การเรียนออนไลน์หรือสื่อดิจิทัล ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “แนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา โดยการจัดประชุมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษา” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ผลจากระยะที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานของตนเองตามปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีรวมถึงการแก้ไข ปรับปรุง การดำเนินงานของตนเองให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปีอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.60$) และข้อที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาจัดทำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ของคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาได้ถูกต้องครบถ้วน ($\bar{X}=4.49$, $S.D.=0.63$) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ผ่านการกำกับ นิเทศ และตรวจสอบอย่างเป็นระบบโดยคณะกรรมการติดตามผล พัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยคณะกรรมการติดตามผลทำหน้าที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการประเมิน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด และยังมี การประชุมทบทวนผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบจุดที่ต้องแก้ไข ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “แต่งตั้งคณะกรรมการการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน รายงานผลการดำเนินงานตามปฏิทินหรือแผนปฏิบัติการในทุกรอบการประชุมประจำเดือน ผู้รับผิดชอบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2568

6. ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเอง ผลจากระยะที่ 1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารครู และบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\bar{X}$ =4.70 , S.D.=0.56) และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาเผยแพร่ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาได้หลากหลายวิธี ตามความเหมาะสม เช่น เว็บไซต์ของสถานศึกษา จุลสาร วารสาร แผ่นพับเสียงตามสาย และการชี้แจงในการประชุม ($\bar{X}$ =4.51 , S.D.=0.58) แนวทางการพัฒนา ได้แก่ การเผยแพร่ผลการประเมินตนเองควรรใช้ช่องทางหลากหลายและหลากหลายรูปแบบเพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงได้อย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ กระบวนการเผยแพร่ต้องเป็นระบบ โปร่งใส และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถรับทราบและตรวจสอบข้อมูลได้อย่างต่อเนื่อง ควรมีการสื่อสารที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ ควรมีการติดตามผลการเผยแพร่เพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังข้อคิดเห็นต่อไปนี้ “แนวทางในการเผยแพร่ผลการประเมินตนเอง มีดังนี้ การประชุมชี้แจง การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และเพจเฟซบุ๊ก (Facebook)” ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียน กำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

จากการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 สังกัด สพ.น.นครปฐม เขต 1 พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ ยังสะท้อนข้อจำกัดบางประการ เช่น ความเข้าใจของบุคลากรต่อการนำแผนสู่การปฏิบัติจริงยังไม่ทั่วถึง ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และมีภาระงานประจำที่เป็นอุปสรรคต่อความต่อเนื่องของการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรัชญา มานะวงศ์ (2564) ซึ่งพบว่า ครูยังมีความสับสน ไม่เข้าใจแนวทางประกันคุณภาพแนวใหม่ และมองว่าเป็นภาระงานเพิ่มเติม จึงขาดการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ส่งผลต่อประสิทธิภาพของแผนพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้ออภิปรายเพิ่มเติมใน 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ คือ ข้อที่เกี่ยวกับการเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบว่าข้อนี้มีค่าน้อยที่สุดในด้านนี้ ทั้งนี้อาจมาจากกระบวนการเผยแพร่ที่ยังขาดความเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมถึงข้อจำกัดด้านช่องทางการสื่อสารที่ไม่ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งบุคลากรอาจยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา ทำให้การสื่อสารและการนำไปปฏิบัติยังไม่เต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารีฟาห์ ปทาน (2566) ที่

เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัด สพ.ลพบุรี เขต 2 ซึ่งเสนอว่า สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ข้อมูล ทบทวนมาตรฐาน และประเมินความต้องการของโรงเรียนและชุมชน เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักสูตร กอนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างเหมาะสม

ด้านที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภายใน เช่น จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และสภาพภายนอก เช่น โอกาสและอุปสรรค โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือวิเคราะห์อย่าง SWOT Analysis / TOWS Matrix จากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม พบว่าข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้ ซึ่งอาจเกิดจากการที่สถานศึกษายังไม่นำเครื่องมือดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนอย่างเต็มรูปแบบ หรือบุคลากรยังขาดความเข้าใจและมีส่วนร่วมน้อยในการใช้เครื่องมือวิเคราะห์เหล่านี้ นอกจากนี้ ยังอาจมีข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งส่งผลให้กระบวนการวิเคราะห์ยังไม่สมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี วรวรรณ (2563) ที่ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพในโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ซึ่งพบว่า การวิเคราะห์สภาพองค์กรเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และเสนอให้มีการระดมความคิดเห็นร่วมกันโดยใช้ SWOT Analysis ร่วมกับการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วม เพื่อให้การวางแผนพัฒนามีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

ด้านที่ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นสำคัญ คือ การเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานเพื่อวิเคราะห์และแปลผล พบว่าข้อนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ซึ่งอาจเนื่องมาจากสถานศึกษายังขาดระบบและแนวทางที่ชัดเจนในการเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้ไม่ครอบคลุม อีกทั้งบุคลากรยังขาดการอบรมและมีส่วนร่วมน้อยในการวิเคราะห์ข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา วงษ์นาค (2564) ซึ่งพบว่า สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดระบบการเก็บข้อมูลให้สะดวกต่อการใช้งาน อัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดพื้นที่จัดเก็บหลักฐานทั้งในรูปแบบเอกสารและระบบเทคโนโลยี เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านที่ 4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประเด็นสำคัญคือ การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สะท้อนถึงข้อจำกัดในการดำเนินงาน เช่น ขาดแนวทางหรือกลยุทธ์ที่ชัดเจน ข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ โดยเฉพาะการขาดครูเฉพาะทางหรืออุปกรณ์ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศมัย นิตติศักดิ์ (2557) ซึ่งพบว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ แต่ในทางปฏิบัติกลับยังคงเน้นการสอนแบบองค์รวม โดยครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และให้นักเรียนปฏิบัติตามคำแนะนำมากกว่าการเรียนรู้เชิงรุกหรือสร้างนวัตกรรม

ด้านที่ 5 การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประเด็นสำคัญคือ การจัดทำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในโดยคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบ ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สถานศึกษายังขาดความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติและความต่อเนื่องในการดำเนินงาน อาจเกิดจากการขาดการสื่อสารและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการขาดการอบรมพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลการติดตามยังไม่สมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี จันทร์ศิริ (2563) ซึ่งพบว่าการติดตามผลการดำเนินงานในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และแนะนำให้สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับกระบวนการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 6 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง ประเด็นสำคัญคือ การเผยแพร่ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ จุลสาร วารสาร หรือการประชุม ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเนื่องมาจากสถานศึกษายังขาดช่องทางที่ชัดเจนในการเผยแพร่ข้อมูลให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย บุคลากรอาจขาดความตระหนักและความรู้เกี่ยวกับวิธีการเผยแพร่ที่หลากหลาย รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณและเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อความสามารถในการเผยแพร่ผลการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล (2565) พบว่า การเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงและประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาได้อย่างโปร่งใส

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

แนวทางการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน 4 มีแนวทางคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน การเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น การประชุมชี้แจงบุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ รวมถึงการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาพร หงษ์เวียงจันทร์ (2565) ที่เสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ไว้ว่า ควรศึกษาระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐาน

ของสถานศึกษา ประกาศค่าเป้าหมายให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนา ใช้ผลการประเมินภายนอกจาก สมศ. มาวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ใช้ระบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการดำเนินงาน โดยฝ่ายบริหารมีบทบาทในการนิเทศและติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเน้นการทำงานเป็นทีมโดยส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน กำแพงแสน 4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน สถานศึกษาควรส่งเสริมกระบวนการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐาน และครอบคลุมทุกด้านของการเรียนการสอน โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มความแม่นยำและประสิทธิภาพของการประเมิน อย่างไรก็ตาม เพื่อรักษาและยกระดับคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสะท้อนคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ ควรมีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับแนวทางการประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพฯ ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้น

2. จากการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน กำแพงแสน 4 ภายใต้การกำกับดูแลของ สพพ.นครปฐม เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สถานศึกษาควรพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับปรุงแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติจริง นอกจากนี้ ควรนำเทคโนโลยีมาช่วยในการติดตามผลและการรายงานข้อมูลให้รวดเร็วและโปร่งใส รวมถึงพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เข้าใจและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน กำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

3. ควรศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนกำแพงแสน4 สังกัด สพพ.นครปฐม เขต 1 พบว่า กระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีการดำเนินงานในหลายมิติ โดยภาพรวมแสดงให้เห็นแนวโน้มเชิงบวกที่ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรส่งเสริมแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญในการกำหนดมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายใน , การเผยแพร่มาตรฐานการศึกษาให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องรับทราบผ่านหลายช่องทาง , การใช้เครื่องมือวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ , การวางแผนพัฒนาคุณภาพโดยอาศัยเครื่องมือทางการวิเคราะห์ข้อมูล , การเลือกใช้วิธีและเครื่องมือเก็บข้อมูลที่หลากหลายเพื่อความแม่นยำ , การจัดให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมพิจารณา , การออกแบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ , การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ , การเผยแพร่ผลการประเมินตนเองผ่านช่องทางที่หลากหลายเพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินตนา วงษ์นาค. (2564). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนบ้านลำแดง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล. (2565). *บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชารีฟาลี ปทาน. (2566). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2*. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทพสตรี.

- พิศมัย นิตติศักดิ์. (2557). การศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอกกรอบสามในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพรรณ*, 9(1), 59-68.
- ปรัชญามานะวงศ์. (2564). โรงเรียนบ้านสามขามิตรภาพที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 12(2), 43-57.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *การประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (2565). *ผลการสังเคราะห์รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565*. สพพ.นฐ.เขต 1.
- สุภาวดี จันทร์ศิริ. (2563). การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5 (2), 61-75.
- สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และคณะ. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. Harper & Row.
- Krejcie, R. V., and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.